

Art fràgil des d'un racó de Collserola

Antoni Llena treballa des de fa deu anys en una sèrie d'obres sobre paper, que ja inclou milers de peces

El verd de Collserola entra pels finestrals de l'estudi d'Antoni Llena, a Vallvidrera. És un espai lluminós, diàfan, amb tres nivells i una cambra interior que fa de magatzem per a les obres de gran format. Estem davant d'un espai privilegiat, enmig de la natura, que fa venir ganes de posar-te a dibuixar, cantar, ballar, estudiar o escriure; en definitiva, a realitzar qualsevol cosa creativa fins que les forces flauegin. Fa 30 anys que l'artista va trobar aquest conjunt de tres edificis enmig de Vallvidrera, que ara, interconec-

tats per escales, han esdevingut la seva casa i el seu taller, aquest últim compartit amb el fotògraf Antoni Bernad.

Llena, de 75 anys, artista que ha elevat la condició d'art pobre i fràgil a pura poesia, ja fa un temps que a l'hora de treballar s'arrecera al racó més fosc i amagat de l'estudi, en una taula desordenada i plena a

“Les dificultats m'estimulen a treballar”

vessar de llapis i pastels. En aquest petit espai, Llena és on se sent més còmode per treballar, sempre a peu dret, en una de les obres més ingents de la seva trajectòria, que ha anomenat SOS: *senyals de fum des*

d'un subsòl. L'artista la concep com una obra única però està composta per milers d'obres sobre paper que l'artista realitza més o menys diàriament des de fa deu anys, al ritme que li demana el cos i l'ànima. Aquests dies, confessa, inquiet per la situació política, té la necessitat de crear més que mai. “Les dificultats i la incertesa m'estimulen. Si em desvetillo, de vegades fins i tot a mitja nit, vinc a l'estudi i dibuixo”, diu. La prova d'aquesta febre creadora és que durant el setembre ha comptabilitzat 180 dibuixos, molts més del que és habitual.

Cada final de mes Antoni Llena guarda en una caixa els dibuixos que ha fet al llarg dels últims 30 dies. I així aquesta obra monumental pren una vessant cronològica, és un diari artístic de tota una dècada. A principis d'estiu, Llena va tenir una sorpresa: una d'aquestes caixes, la corresponent al mes de juny del 2016, amb 109 dibuixos, va ser adquirida pel MOMA de Nova York. Així, a hores d'ara part

Façana del centre Arts Santa Mònica ARXIU

Anuncis improvisats

A les portes d'un referèndum que pot canviar el rumb del país s'anuncia d'urgència un Museu d'Arquitectura a Barcelona a l'edifici de l'Arts Santa Mònica, un centre dedicat a les arts i la creativitat en ple funcionament i rendiment públic, que depèn íntegrament del Departament de Cultura de la Generalitat i que es regeix per un conveni de lloguer amb l'església. Mal moment per fer anuncis que necessiten d'un estudi, d'una viabilitat i formar part d'un pla estratègic de museus, que no és el cas. Gairebé els mateixos dies la Generalitat presentava un coherent pla de museus en què no es preveia enlloc un museu dedicat a l'arquitectura.

La institució no es pot treure de la màniga un nou museu d'un dia per un altre i menys si els seus experts no ho han previst. Promeses que semblen més *alcaldades* que projectes de país. Ara bé, no és el primer intent de ficar el nas a Santa Mònica, l'únic centre d'envergadura dedicat a les arts, sense estructura jurídica pròpia, que funciona amb uns mitjans mínimament correctes, però amb una asfíxia administrativa i burocràtica com no l'havíem viscut mai els que hem treballat en aquella casa.

Desmuntar el que funciona?

El centre Arts Santa Mònica és un espai cobejat i envejat per la seva situació privilegiada al final de la Rambla. Amb els anys ha esdevingut un espai molt accessible a l'allau turística d'aquest punt de la ciutat que desemboca al mar. Des que va desaparèixer la Delegació d'Arts Plàstiques, que n'era responsable, cada conseller hi ha volgut deixar la seva empremta i n'ha empitjorat les condicions com, per exemple, inutilitzar l'espai central per a exposicions, construint-hi una mena d'auditori. I, mal-

Més museus?

grat això, el centre ha reeixit, ha sobreviscut, ha anat endavant i ha superat totes les adversitats, té el seu públic i s'ha demostrat necessari.

Arts Santa Mònica està complint la seva funció i amb l'encàrrec que es va fer en el seu dia al seu director. Els qui formàvem part del jurat vam acceptar la seva proposta per unanimitat i s'ha anat complint. Un encàrrec que cal dir que és excessiu: promoure la creativitat en una diversitat de disciplines gairebé inabastables, incidir al territori, coordinar l'acció amb els centres d'art del país, acollir el format de fira, més organitzar un munt d'activitats que farceixen el dia a dia d'un centre que no para. I, malgrat tot, s'ha complert el programa, si bé és la institució la que no ha complert amb les bases del concurs de la direcció, contractant el seu director menys temps de l'anunciat.

Barcelona necessita més museus? Si tenim en compte la precarietat econòmica dels que tenim actualment la resposta és no. Es tracta de desvestir un sant que funciona per vestir-ne un altre en un edifici en què cal invertir i en desconeixem el resultat? Els turistes entraran a cabassos en un museu d'arquitectura al final de les Rambles, on la prioritat és la paella, la sangria i la cervesa? Barcelona és en ella mateixa un

museu d'arquitectura. Ho ha demostrat la promoció del Quadrat d'Or i l'arquitectura de Gaudí, el traçat de l'Eixample d'Ildefons Cerdà, l'ampliació de la ciutat amb la Vila Olímpica i els jardins i espais industrials recuperats.

Museus i arquitectura

Els museus que tenim, Macba, MNAC i especialment el Museu del Disseny, estan perfectament capacitats per entrar en el discurs de l'arquitectura i l'urbanisme, i manta vegades ha estat analitzat des de plataformes com el CCCB. El mateix Macba ha programat exposicions que han tractat aspectes històrics de l'arquitectura de gran interès. El Col·legi d'Arquitectes és una institució important al nostre país, amb delegacions territorials de gran influència, si bé la crisi dels darrers anys ha deixat el sector en un punt feble dins la cadena econòmica de la cultura. Malgrat això, el seu patrimoni continua sent enorme i els darrers anys ha fet una tasca immensa en la recuperació d'arxius dels fons d'estudis d'arquitectes de gran interès. El Col·legi d'Arquitectes disposa d'un edifici més ben emplaçat que Santa Mònica al davant mateix de la catedral de Barcelona, i d'un altre enfront on hi ha la biblioteca i els arxius. Així mateix, té al seu abast un banc propi i, malgrat la crisi, té un patrimoni important, culturalment infrautilitzat. Només cal entrar a la planta baixa del Col·legi on abans s'hi havien fet exposicions d'arquitectura per trobar-hi una botiga de marxandatge sobre Barcelona, de qualitat discutible. Una bona remodelació de l'edifici del mateix col·legi per a museu o per a una major difusió cultural dels seus fons activant i traient més rendiment del seu mateix patrimoni ajudaria sens dubte a una posada al dia de la institució en un context cultural i turístic alhora. *

E

Els turistes entraran a cabassos en un museu d'arquitectura al final de les Rambles, on la prioritat és la paella, la sangria i la cervesa?

Art